

UKA 2011/61
25. oktober 2011

UKA 2011/72

UKA 2011/61

Inatsisit tunngaviusut piareersarlugit suliarineqarnissaat aallarnisarneqalereqqullugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaattumillu Kalaallit Nunatsinni namminerisamik tunngaviusumik inatsiseqalernissarput siunertaralugu Isumalioqatigiissitamik pilersitsinissaq Inatsisartut aalajangiutissagaat.

(Inatsisartunut ilaasorta q Aqquuaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

aamma

UKA 2011/72

Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu piareersaasumik isumalioqatigiissitamik 2012-ip naalernerani pilersitsisoqarnissaanik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Isumalioqatigiissitamut suliaqtaassaaq Kalaallit Nunaata Tunngaviusumik Inatsisissaanik siunnersuummik Inatsisartunut suliap naammassinerani saqqummiussinissaq.

(Siumup Inatsisartunit ilaasortaaitai)

Akissuteqaat

(Naalackersuisut Siulittaasuat)

Aappassaanerinnineq

Aallarniutigalugu Inatsisinik Atortitsineranut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut Naalackersuisut qujarusupput.

Inatsisinik Atortitsineranut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa naapertorlugu Kalaallit Nunatsinni namminerisamik tunngaviusumik inatsiseqalernissarput siunertaralugu Isumalioqatigiissitamik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut aalajangiinissaannut tunngaviusussamik Naalackersuisut kingusinnerpaamik 2012-ip naanerani nassuiaammik Inatsisartunut saqqummiusseqqullugit peqquneqarput. Aammattaaq Inatsisartut nassuiaammik oqaluuserinninnerat aallaavigalugu 2013-imi ukiakkut ataatsimiinnermi oqaluuserineqartussamik aalajangiiffigisassatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarput. Inatsisinik Atortitsineranut Ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa Naalackersuisut kaammattuutaannut taamaalilluni naapertuuppoq.

Suliassami annertoorujussuarmi matumani suliame suna anguniarneqarnersoq inernerillu sapinngisamik pitsaanerpaat anguniarlugit aningaasat qanoq annertutigisut atorneqassanersut eqqumaffiginiassallugit pingaaruteqarpoq.

Tunngaviusumik inatsisit imarisaat soorunami pingaaruteqarpoq. Naalagaaffiup qanoq aaqqissugaanera, kiffaangissuseqarnermut pisinnaatitaaffiit aamma inuttut pisinnaatitaaffiit qanoq ittut atuutissanersut aalajangersarneqartarput aammalu naalagaaffiit ataasiakkaat immikkut pisariaqartitaannut ileqqorisaa nullu naleqqussarneqartarsinnaallutik.

Aalajangersakkat tunngaviusumik inatsisini ilanngunneqarsinnaasut tamatigoortuusarput. Tamanut attuumassuteqartuupput inatsisitigullu allatigut malinneqartussaallutik. Taamaattumik tunngaviusumik inatsisinik suliarinninnermi suliassaqrarfiit sorliit taama qaffasitsigisumik inatsisiliunneqarnissaat isummerfigissallugu pingaaruteqarpoq. Najoqqutassat pineqartut ukiorpassuarni iliuutsitigut atortinneqarlutillu kinguaariippassuarni atasussaapput. Taamaattorli nassuiaat imarisassaanut nassuiaatinik imaqaassanngilaq, tassami takussutissiorneqassammat sinaakkutassat qanoq ittut iluanni tunngaviusumik inatsisinik suliarinninneq ingerlanneqassanersoq aammalu pingaarnerusutigut imarisassaanut atatillugu suut periarfissaanersut takussutissiorneqassalluni.

Tunngaviusumik inatsiseqarneq eqqarsaatigalugu nunatsinni isiginiarneqartussamik allamik peqarpoq. Kalaallit Nunaat naalagaaffeqatigiinnerup iluani namminerisaminik tunngaviusumik inatsiseqassappat tamanna taamaallaat pisinnaavoq danskit tunngaviusumik inatsisaanni namminersornerlu pillugu inatsimmi killiliussat iluanni. Tassa imaappoq nassuiaammi suliassaq pingaarutilik tassaassaaq inatsisit taakku kalaallit tunngaviusumik inatsisaannik qanoq ittunik sinaakkusiisinnaanerit qulaajassallugu.

Nassuiaammi aamma sammissallugu pingaaruteqarpoq tunngaviusumik inatsisit pillugit isumaliogatigiissitaq qanoq ilaasortaqtartitaassanersoq aammalu immikkut ilisimasaqrarfiit qanoq ittut sinniisuutitaqarsinnaasariaqarnersut.

Savalimmiormiut avissaarnissaq tunngavigisariaqarnagu tunngaviusumik inatsisissanik missingersuusiormialermata siullermeerlugu oqaluuserineqarpoq tamatumalu kingorna ataatsimiititaliami suliarineqartussatut innersuussutigineqarluni. Ataatsimiititaliaq isumaliutissiissummini pingasunik amerlanerussuteqarfiulluni arfineq marlunnillu ikinnerussuteqarfiulluni agguataarpoq aammalu quppernernik 70-init ikinnerunngitsunik allannguutissatut siunnersuutininik saqqummiussaqrarluni. Tamatuma takutippaa suliassaq pisariullunilu imaannaanngitsuusoq erseqqissumik inerniliiffiunngitsaq. Tamatuma peqatigisaanik inaarutaasumik missingiusiap Inatsisinik atortitsinermik Ministeriaqrarfik nalornisilerpaa Savalimmiormiut avissaarniarnerat qanorpiaq alakkaamatiginersoq.

Islandimiut tunngaviusumik inatsisinik allanngortitsiniarnermik piareersarnerminni periuseq allaanerulluinnartoq toqqarsimavaat. Innuttaasut akornanni inuit 31-t kikkut tunngaviusumik inatsisissamut siunnersuisoqatigiinni ilaasortaatinneqassanersut innuttaasunit taasissutigineqarsimavoq. Tunngaviusumik inatsisissamut siunnersuisoqatigiit taakku tamatuma kingorna nittartakkaminni, kiisalu Facebookimi, sapaatip akunneri tamaasa missingiutinut oqaasertaliussanik saqqummiussaqrartarput, taamaalilluni innuttaasut suliniummot malinnaasinnaaqullugit oqaaseqaateqarsinnaaqullugillu. Taamaalilluni periuseq toqqaannartumik tamat oqartussaaqataatillugit siusinnerusukkut takuneqarsimannngitsaq atorneqalerpoq. Tunngaviusumik inatsisissamut siunnersuisoqatigiit siunertaraat tunngaviusumik inatsisissamut missingiut inaarutaasoq Islandimi Inatsisartut allannguutissatut siunnersuutininik saqqummiussinermikkut akulerutsissinnaanagit taasissutigineqassasoq.

Periarfissat amerlaqaat, tunngaviusumik inatsisissamik piareersaanermi periusissap imarisaa imarisassaanillu toqqaaneq eqqarsaatigalugit. Tamatumali peqatigisaanik tunngaviusumik

inatsisissap imarisassaa taamaattup imarisassaanut annertuumik killiliussa qarpoq,
pingaartumik naalagaaffeqatigiinnerup iluani peqataanissarput kissaatiguarullugu.

Taamaattumik sammineqartut tamakku ilaasa aaqqinneqarnissaat pallittortillugu nassuiaat
sakkussaavoq pingaaruteqartoq.

Taama oqaaseqarlunga pissarsiffiulluurtumik oqallittoqarnissaa Naalakkersuisunit
ammaapparput.